

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

**Gondolatok az engedély nélküli vezetés szabálysértés és a járművezetés tiltott
átengedése büncselekmény összevetése kapcsán**

Szerző:

dr. Sári Adrienn

Miskolc, 2022. május 04.

I. Az engedély nélküli vezetés szabálysértés

I.1. Az engedély nélküli vezetés szabálysértés jogi szabályozása

A 2021. évi XXXI. törvény a közbiztonság erősítése érdekében egyes rendészeti igazgatási törvények módosításáról 55. §-a amely 2021. május 14. napjától hatályos kimondja, hogy a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 131. alcím címe helyébe az engedély nélküli vezetés szabálysértés lép.

A rendelkezés kimondja, hogy a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 176. §-a helyébe a következő rendelkezés lép: „176. § (1) Aki vasúti járművet, légi járművet, gépi meghajtású vízi járművet, úszó munkagépet, illetve a közúti forgalomban gépi meghajtású járművet úgy vezet, hogy annak vezetésére hatósági engedéllyel nem rendelkezik, szabálysértést követ el. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint, aki vasúti jármű, légi jármű, gépi meghajtású vízi jármű, úszó munkagép, illetve a közúti forgalomban gépi meghajtású jármű vezetését olyan személy részére átengedi, aki annak vezetésére hatósági engedéllyel nem rendelkezik, szabálysértést követ el.

Az engedély nélküli vezetés bírósági hatáskörbe tartozó kiemelt szabálysértés, amelyet a közlekedésben résztvevők, így a társadalom védelme indokolt: a vasúti, a légi, a vízi és a közúti közlekedés biztonsága.

Számos háttérjogszabályt kell a jogalkalmazónak ezen szabálysértés megítélésekor figyelembe venni. Ilyen többek között a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény, a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.), a vízi közlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Vkt.), valamint a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ).

A cselekmény korábban nem az elzárással sújtható szabálysértések között került szabályozásra. Az engedély nélküli vezetést a közbiztonság erősítése érdekében egyes rendészeti igazgatási törvények módosításáról szóló 2021. évi XXXI. törvény 2021. május 14-i hatállyal minősítette elzárással is büntethetővé, megszüntetve e tényállás korábbi, Szabs. tv. 220. §-ban elfoglalt helyét.

A szigorítás oka a közlekedési balesetek, szabályszegések számának emelkedése volt. A szigorítás indoka, hogy az a személy, aki megfelelő képzettség hiányában vesz részt a forgalomban, rendkívüli veszélynek teszi ki mind magát, mind a környezetében lévőket, ezért magatartásának rendkívül nagy a társadalomra veszélyessége.¹

A jogalkotó ezzel együtt szükségesnek tartotta a Szabs. tv. 176. §-ban eddig szabályozott „Járművezetés az eltiltás hatálya alatt” szabálysértés megszüntetését, és bűncselekménnyé minősítette.

A szigorítás, a büntetőjogi üldözést a jogalkotó azzal indokolta, hogy a szabálysértési hatóság vagy a büntetőbíróság tiltó rendelkezésének nyílt semmibe vétele különösen jelentős társadalomra veszélyességgel bír. Nem tolerálható, hogy olyanok is részt vegyenek a forgalomban, akik ugyan a szükséges előképzettséggel rendelkeznek, de személyükben rejlő okok miatt a hatóság vezetési engedélyüket visszavonta.²

I.2. Az engedély nélküli vezetés szabálysértés tárgya

A szabálysértés tárgyát, a vasúti, légi és vízi járművek, valamint a közúti gépjárművek vezetése képezi. Ezen járművekkel való közlekedés, ezek vezetése veszélyes üzemnek minősül. Az előbbi gépjárművek vezetése veszélyes üzemnek számít. A sárkányrepülőgép is ennek minősül. A robbanómotor és az általa működtetett légcsavar veszélyes üzemnek, tulajdonosa pedig üzemben tartónak minősül.³

Emiatt, aki veszélyes üzemű járművet vezet, szigorú feltételeknek kell, hogy megfeleljen. A fokozott veszéllyel egyenes arányban nő a felelősség is, így aki gépkocsit, vasúti, vízi vagy légi járművek kiván vezetni szigorú feltételekhez kötött vezetésére jogosító engedély megszerzése után, illetve, csak

---

¹ Cserép Attila, Fábián Adrián, Rózsás Eszter: Nagykomentár a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényhez 131. pont

² Cserép Attila, Fábián Adrián, Rózsás Eszter: Nagykomentár a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényhez 131. pont

³ BH1996. 199.

nagyon alapos felkészülést követően lehetséges jogosultságot szerezni.

A szabálysértés tárgyát képező járművek fogalmát és az előbbieken felsorolt háttérjogszabályok adják meg. Vasúti járműnek minősül a vasúti pályán közlekedő vontató, vontatott vagy önjáró, saját kerekein a vasúti sínen közlekedő jármű. Légi jármű: bármely szerkezet, amelynek légkörben maradása a levegővel való olyan kölcsönhatásból ered, amely más, mint a földfelszínre ható légerők hatása.⁴ Vízi jármű: a vízen való közlekedésre, szállításra szolgáló úszólétesítmény, valamint az úszó munkagép és a nem gépi meghajtású vízi jármű.⁵ Közúti gépjármű: az olyan jármű, amelyet beépített erőgép hajt.⁶

A vasúti jármű vezetése a közlekedési hatóság által kiállított járművezetői engedélyhez kötött tevékenység. Engedélyt az kaphat, aki teljesíti az alapvető vizsgára és az egészségi alkalmasságra vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott feltételeket. A vasúti járművezetőnek a használt vasúti pályahálózat és a vezetni jogosult vasúti jármű tekintetében a vasúttársaság által kiállított vasúti járművezetői tanúsítvánnyal is rendelkeznie kell.⁷

A lajstromozásra kötelezett, illetve állami légi jármű vezetéséhez szakszolgálati engedély szükséges.⁸ A szakszolgálati engedély azt igazolja, hogy a légi jármű vezetője az adott tevékenység ellátására szakmailag, továbbá egészségügyi és közbiztonsági szempontból alkalmas. A szakszolgálati engedély tulajdonosa a jogosultságával abban az esetben élhet, ha arra a légi jármű üzemben tartója írásban külön felhatalmazta.

Úszólétesítményt csak külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező, egészségileg és a biztonságos munkavégzésre is alkalmas állapotban lévő személyzet működtethet. Úszólétesítményen képesítéshez kötött szolgálat csak a hajózási hatóság által kiadott, illetve honosított; továbbá

---

⁴ A légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 52. § (1) bekezdése

⁵ A víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény 26.§

⁶ 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól 4.§ (1) bekezdése

⁷ Cserép Attila, Fábíán Adrián, Rózsás Eszter: Nagykommentár a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényhez 131. pont

⁸ A légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 52.§ (1) bekezdés

nemzetközi szerződés alapján elismert képesítő okmány birtokában látható el.⁹

I.3. A vezetői engedély

Gépi meghajtású járművet közúton az vezethet, aki a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott érvényes engedéllyel rendelkezik, és a jármű vezetésétől eltiltva nincs.¹⁰

A vezetői engedély különböző kategóriákba, alkategóriákba és kombinált kategóriákba sorolt járművek vezetésére jogosít. A járművezetésre jogosító okmány lehet a vezetői engedély, a nemzetközi vezetői engedély.

Magyarország területén a járművezetési jogosultság igazolására alkalmas a vezetői engedély igénylésétől az új vezetői engedély kézhezvételéig, de legfeljebb a kérelem benyújtásától számított 30 napig a vezetői engedély kiállítására irányuló kérelem adatlap, az elektronikus ügyintézési ponton keresztül sikeresen benyújtott vezetői engedély pótlás iránti kérelemről az elektronikus ügyintézési pont által kiállított bizonylat.¹¹

A külföldi hatóság által kiállított érvényes vezetői engedély Magyarország területén történő eltulajdonítása esetén a rendőrségi feljelentés, elvesztése vagy megsemmisülése esetén a bejelentésről szóló jegyzőkönyv és a vezetői engedélyt kiadó külföldi ország hatósága által kiállított, a vezetői engedély adataira, érvényességére és a vezetési jogosultság tartalmára vonatkozó igazolás, a feljelentés vagy jegyzőkönyv kiállításának napjától számított legfeljebb 30 napig.¹²

Az érvényes magyar vezetői engedély eltulajdonítása esetén a rendőrségi feljelentés, elvesztése vagy megsemmisülése esetén a külföldi vagy magyar hatóságnál tett bejelentésről szóló jegyzőkönyv, a

---

⁹ A vízi közlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény 26.§

¹⁰ A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 4.§ (1) bekezdés

¹¹ 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról 3.§

¹² 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról 3.§

feljelentés vagy jegyzőkönyv kiállításának napjától számított legfeljebb 30 napig.

I.4. A Szabálysértési tényállás elemei

A szabálysértési tényállás többféle magatartást szankcionál: a vasúti, légi, vízi jármű vagy közúti gépjármű hatósági engedély nélküli vezetését, valamint a járművezetés tiltott átengedését.

A szabálysértés háromféle magatartással is elkövethető. A vezetőnek egyáltalán nincs engedélye, vagy nem rendelkezik jogosultsággal a vezetett járműre, illetve a vezetési jog szünetelése ellenére vezet.

Lehet, hogy az elkövető úgy valósítja meg a cselekményt, hogy nem rendelkezik az előírt hatósági engedéllyel igazolvánnyal, szakszolgálati engedéllyel, vagy képesítő okmánnyal, ami az általa vezetett vasúti, légi, vízi jármű vagy közúti gépjármű vezetéséhez szükséges.

Másik elkövetési magatartás, hogy a vezető nem rendelkezik jogosultsággal arra a típusú vagy kategóriájú járműre, amit vezet. Van ugyan hatósági engedélye, de nem arra a járműre, amit éppen vezet. Az első fordulatba ütközik, amikor valaki személygépkocsira szóló „B” kategóriás vezetői engedéllyel rendelkezik, de ezzel tehergépkocsit vagy autóbust vezet.

Elkövethető akként is, hogy a vezetési jogosultság ideiglenes szünetelése ellenére vezet valaki az adott járművet. A vezetési jogosultság szünetelhet például, ha közlekedési igazgatási hatóság azt határozattal bevonta, vagy egy közlekedési baleset következtében, vagy ittas járművezetés miatt az intézkedő rendőr már a helyszínen elvette a vezetői engedélyt.

A második fordulat szerint minősül a járművezetés átengedése olyan személynek, aki nem rendelkezik az előírt hatósági engedéllyel.

Az átengedés szándékos magatartás. Nem követi el az a személy a szabálysértést, akinek a tudtán kívül viszi el az érintett, engedéllyel nem rendelkező személy a jármű indítókulcsát. Nincs jelentősége ugyanakkor, hogy az elkövető hogyan engedte át a járművet a másik személy részére: azt kérték tőle, illetve az rábeszélés eredménye lett. A birtokba adás történhet szóbeli megengedéssel, az indítókulcs átadásával vagy helycserével.

Az engedély hiánya mindig ténykérdés, aminél érdektelen az ok. Gyakran hivatkoznak az elkövetők arra, hogy orvoshoz kellett idős hozzátartozót, gyermeket, terhes nőt vinni. Ez kimentési okot sohasem képezhet, hiszen egyrészt egy ilyen probléma orvos, mentő hívásával elhárítható, másrészt a cselekmény súlyát növeli, hiszen magán kívül más személyt is szükségtelen veszélynek tesz ki.

A cselekmény elkövetésének megítélésekor teljesen közömbös az is, hogy valaki miért nem tudta megszerezni a szükséges engedélyt például mert nem tette le a szükséges képesítő vizsgát, vagy egészségügyi alkalmatlanság, illetve egyéb kizáró ok miatt nem kaphatott vezetői engedélyt.

A KRESZ egyértelműen kimondja, hogy járművet csak az vezethet, aki a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel vagy - jogszabályban meghatározott esetben - az engedély-nyilvántartásba bejegyzett érvényes járművezetési jogosultsággal rendelkezik, és a jármű vezetésétől nincs eltiltva, a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, továbbá a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.¹³

A KRESZ ugyanakkor rögzíti azt is, hogy a jármű vezetését az üzemben tartó nem engedheti meg, illetőleg a vezető nem engedheti át olyan személynek, aki az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg.

A KRESZ 4.§-ában említett engedélyt a vezetőnek vezetés közben magánál kell tartania. Nem valósítja meg ugyanakkor az engedély nélküli vezetés szabálysértés (1) bekezdésében meghatározott szabálysértést az, akinek van érvényes vezetői engedélye, csak éppen azt nem tartotta magánál, ugyanis ebben az esetben a Szabs. tv. 224.§ (1) bekezdésében meghatározott közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés megállapításának van helye.

A jármű vezetését az üzembentartó nem engedheti meg, illetőleg a járművezető nem engedheti át olyan személynek, aki a jogszabályban meghatározott feltételeknek nem felel meg. Ez a felelősség

---

¹³ A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 4.§ (1) bekezdés

nem objektív. Joggal várható el az üzembentartótól, vagy a járművezetőtől, hogy a tőle elvárható legnagyobb gondosságot tanúsítsa, és tudjon róla, ha az átengedett személy nem rendelkezik érvényes vezetői engedéllyel.

Az a személy, aki a jármű felett rendelkezésre jogosult (tulajdonos, üzembentartó, gazdasági társaság tagja, vezető tisztségviselője, vagy az a járművezető, akire a járművet rábízták) köteles még az átengedést megelőzően meggyőződni arról, hogy az érintett személy rendelkezik-e érvényes vezetői engedéllyel, illetve, hogy az az adott járműkategóriára érvényes-e. Aki erről nem győződik meg, annak a magatartása felróható, mert ha kellő gondosságot tanúsított volna felismerhette volna az engedély hiányát. Aki ezen gondosság tanúsítása nélkül engedi át más személynek a járművezetést, és az átvevő személy a járművet elindítja, a vezetést ténylegesen megkezdi, és a jármű mozgásba lendül, akkor ezzel megvalósítja az engedély nélküli vezetés befejezett, átengedéssel megvalósított alakját. Az elkövető tehát a birtokos, függetlenül attól, hogy hatalma milyen jogcímen alapul. Elkövető az is, akit a jármű ideiglenes őrzésével bíztak meg. A járművezetőt és a vezetést átengedő személyt egyaránt elkövetőként kell felelősségre vonni. A rendelkezni jogosult akkor is felel, ha az alapcselekmény elkövetője büntethetőségi akadály miatt (mert például gyermek) nem vonható felelősségre.¹⁴

Engedély nélküli vezetésért meg kell a felelősséget akkor is állapítani, ha valaki az előírt vizsgát letette ugyan, de az engedélyt még nem állították ki részére.

Az egyes járműkategóriákra való érvényesítés feltétele általában tanfolyam elvégzése, meghatározott jártasság megszerzése és képesítő vizsga letétele. A vezetői engedély a járművezető életkorának eléréséig csak belföldön történő járművezetésre jogosít. Ezen életkor a „B” kategória esetében 18. életév, a 2013. január 18-át követően kiadott vezetői engedély esetében az „AM” kategóriánál 16. életév, a „C” kategóriánál 21. életév, a „D” kategóriánál 24. életév.¹⁵

---

¹⁴ Cserép Attila, Fábrián Adrián, Rózsás Eszter: Nagykomentár a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényhez 131. pont

¹⁵ 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról 5.§

A jogalkotó az életkor kategóriák meghatározásánál is kifejezésre juttatta, hogy a járművek vezetőire annak veszélyes üzem volta miatt milyen felelősség hárul, saját és embertársaik védelme érdekében. Az illetékes járási hivatal a vezetési jogosultság szünetelésének elrendelésével korlátozza a járművezetést, ha a járművezetőt egészségi, pályaalkalmassági vagy közlekedésbiztonsági szempontból alkalmatlannak minősítették, illetőleg, ha az utánpépzésen való részvételt nem igazolta, holott a járművezetéstől eltiltás lejártá után arra lett volna köteles.

I.5. Az utánpépzés

Az 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről 18.§ (4) bekezdése kimondja, hogy utánpépzésen kell részt vennie annak a járművezetőnek, akit a bíróság vagy a szabálysértési hatóság közlekedési szabálysértés miatt legalább 6 hónapra, illetve akit a bíróság közlekedési bűncselekmény elkövetése miatt a járművezetéstől eltiltott, továbbá akinek vezetői engedélyét a közúti közlekedési előéleti pontrendszer alapján az eljáró hatóság visszavonta.¹⁶

A fentiekből következik, hogy a vezetői engedély csak abban az esetben adható vissza, ha az érintett személy igazolja, hogy az utánpépzésen részt vett.

Az előbbi jogszabályhely (6) bekezdése szerint, az utánpépzésen nem kell részt vennie a járművezetőnek, ha az eltiltás csak járműkategóriára vagy járműfajta terjed ki, és az a vezetői engedély visszavonásával nem jár; a vezetői engedélyt az eljáró hatóság kizárólag, a közúti közlekedési előéleti pontrendszerről szóló 2000. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletben a közigazgatási bírsággal sújtandó jogsértéshez tartozó 9 pont megállapítására alapozottan vonta vissza.¹⁷

Az engedély nélkül vezető személlyel szemben járművezetéstől eltiltásnak is helye van (Szabs. tv. 16. § (1) bekezdés). Ilyen esetben az eljárás alá vont személy az eltiltás tartama alatt nem szerezheti meg az adott járműhöz előírt vezetési jogosultságot. Az eltiltás kötelező, ha az eljárás alá vont személyt 6 hónapon belül már legalább két alkalommal felelősségre vonták kiemelt közlekedési, vagy

---

¹⁶ 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről 18.§ (4) bekezdés

¹⁷1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről 18.§ (4) bekezdés

közlekedéssel kapcsolatos egyéb szabálysértés miatt (Szabs. tv. 23. § (3) bekezdés).

II. Járművezetés tiltott átengedése

II.1. A járművezetés tiltott átengedése bűncselekmény jogi szabályozása

A 2012. évi C. törvény - a Büntető Törvénykönyvről 238. § (1) bekezdése szabályozza a járművezetés tiltott átengedését. Aki vasúti vagy légi jármű, gépi meghajtású úszólétesítmény vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetését ittas vagy bódult állapotban lévő személynek, illetve a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek átengedi, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A (2) bekezdés szerint, a büntetés büntett miatt a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget, b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált, c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

A járművezetés tiltott átengedése olyan bűncselekmény, amely a közlekedés biztonságához fűződő társadalmi érdek, illetve a közlekedésben részt vevő személy, személyek életének, testi épségének védelme érdekében szankcionál a jogalkotó.

II.2. A bűncselekmény tárgya

A bűncselekmény a meghajtás módjára tekintet nélkül a tényállásban meghatározott járműfajtákra követhető el (vasúti és a légi jármű, gépi meghajtású úszólétesítmény és a gépi meghajtású közúti jármű). A cselekmény tárgyát az képezi, ha valaki a fenti járművek vezetését úgy engedi át másnak, hogy az a személy ittas vagy bódult állapotban van, vagy a vezetésre egyéb okból alkalmatlan.

Bár az átengedő magatartás bárhol megvalósulhat, de nyilván az átengedés az egyes járműfajtáknak megfelelő közlekedési útvonalon történő vezetésre vonatkozhat.

A leggyakrabban előforduló esetkör a gépi meghajtású közúti jármű vezetésének átengedése. A

bűncselekmény tényállását akkor meríti ki az elkövető, ha a gépi meghajtású közúti jármű vezetését közúton engedi át alkalmatlan személynek, vagy olyan magánúton, ami nincs elzárva a közforgalom elől, így azt bárki használhatja. Nyilván ebből következik, hogy a közforgalom elől elzárt magánúton nem követhető el a cselekmény, illetve útnak nem minősülő helyen sem.

Előfordulhat olyan esetkör is, amikor az elkövető magánúton engedi át ittas vagy bódult állapotban lévő személynek, illetve a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek a jármű vezetését, és ez a személy az átengedő tudtán kívül kihajt a közforgalom elől elzárt magánútról a közútra, ebben az esetben az átengedő személy nem vonható felelősségre, de az eset összes körülményeit figyelembe véve kell megvizsgálni azt, hogy terheli-e gondatlanság az átengedő személyt. Annál is fontosabb mindez, hiszen a bűncselekmény mulasztással is megvalósítható, tehát a bizonyításnak mindig ki kell terjednie erre is.

II.3. Az ittas illetve bódult állapot

Az ittas állapot fogalmát a Btk. 240. § (3) bekezdésében foglalt értelmező rendelkezés határozza meg, mely szerint a Btk. 236. § és a Btk. 238. § alkalmazásában ittas állapotban lévő személy az, akinek a szervezetében 0,50 gramm/liter véralkohol-, illetve 0,25 milligramm/liter levegőalkohol-koncentrációnál nagyobb értéket eredményező, szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van (eredeti jogszabályszöveg, hatályos 2013. december 31-éig).¹⁸

Az ittas állapot fogalma a gyakorlati jogalkalmazás során eltérő értelmezéseket eredményezhet, mivel a fogalom értelmezhető akként is, hogy a vezetés kori ittas állapot megállapításához elegendő annyi mennyiségű szeszes ital elfogyasztása is, amely a fogalomban meghatározott mértéket meghaladó alkoholkoncentrációt eredményezhet, illetve az elfogyasztott szeszes ital a vezetés kor már az előbbiekben írt alkoholkoncentrációt eredményezte. A Kúria 3/2013. (VII. 8.) BK véleményében leszögezte, hogy az ittas járművezetés bűncselekménye (Btk. 236. §) - az egyéb feltételek mellett - akkor állapítható meg, ha az elkövető vérében levő véralkohol-, illetve levegőalkohol-koncentráció a

---

¹⁸ Gál Andor, Hegedűs István, Juhász Zsuzsanna, Karsai Krisztina, Mezőlaki Erik, Szomora Zsolt, Törő Sándor: Nagykomentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez Btk.236.§-hoz

vezetéskor meghaladja a törvényben írt mértéket.¹⁹

Fontos tehát az előzőek figyelembevételével, hogy ezekben a büntetőeljárásokban a vezetéskori alkoholszint (koncentráció foka) megállapításra kerüljön. Az alkoholfogyasztás és az alkoholos befolyásoltság igazságügyi orvosszakértői vizsgálatáról és véleményezéséről szóló, az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet 13. számú (1994. november 30.) módszertani levelében foglaltak ugyan a szeszes italtól befolyásolt állapot megállapítására vonatkozó módszereket tartalmazzák, azonban az ittas állapot meghatározására is alkalmasak. Ha a bűncselekmény tettesét nem érik tetten, és arra hivatkozik, hogy nem volt ittas állapotban, illetve „ráivásra” hivatkozik, akkor a módszertani levélben meghatározott vizsgálatok elvégzése és a vizsgálati eredmények alapján lehet állást foglalni a tettes vezetéskori ittas állapotáról.²⁰

Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2013. évi CLXXXVI. törvény 118. § (4) bekezdése módosította a Btk. 240. § (3) bekezdését - 2014. január 1-jei hatállyal -, az „értéket eredményező” szövegrészt „érték előidézésére alkalmas”-ra változtatta (és törölte az ezrelékre utalásokat is). Az értelmező rendelkezés 2014. január 1-jétől hatályos szövege szerint a bűncselekményi minősítéshez szükséges terhelti alkoholkoncentrációnak nem kell feltétlenül a vezetéskor fennállnia, a bizonyításnak arra kell kiterjednie, hogy a vezetéskor olyan mennyiségű alkohol volt a járművezető szervezetében, amely alkalmas volt az értelmező rendelkezésben meghatározott alkoholkoncentráció kiváltására a Kúria 3/2013. (VII. 8.) BK véleménye nem alkalmazható.²¹

A járművezetés bódult állapotban azt jelenti, hogy a jármű vezetésekor a járművezető a vezetési képességére hátrányosan ható szer (kivéve a külön szabályozott szeszes ital fogyasztásából származó alkoholt) befolyása alatt álljon.

A bódult állapot, mint külön tényállás kiemelése azért vált szükségessé, mert a jogalkotó észlelte,

---

¹⁹ 3/2013. (VII. 8.) BK vélemény

²⁰Gál Andor, Hegedűs István, Juhász Zsuzsanna, Karsai Krisztina, Mezőlaki Erik, Szomora Zsolt, Törő Sándor: Nagykommentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez Btk.236.§-hoz

²¹ EBH2018. B17.

hogy igen sokféle vezetési képességre hátrányosan ható szerjelent meg (kábítószer, kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyag vagy szer), amelyek kémiai-biológiai sajátosságait, az emberi szervezetre gyakorolt különböző tartamú és jellegű élettani hatásait, a szervezetből való eltérő, hosszabb-rövidebb időtartamú kiürülése figyelembe véve a vezetési képességre hátrányosan hat, és különbözőképpen hatnak. Ezek a szerek ugyanúgy veszélyt jelentenek a közlekedés biztonságára, és más személyek életére, testi épségére.

A jogalkotó tapasztalva a kábítószeres, kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagok széles körben való megjelenését, illetve az esetekből tapasztalva vezetési képességre gyakorolt hátrányos hatását, pontosan az ilyen szerek sokfélesége, valamint az emberi szervezetre gyakorolt különböző hátrányos hatása miatt külön törvényi tényállásként szankcionálta az ilyen szerek hatása alatt történő járművezetést. Ezen a szerek, valamint hatásuk nem sorolható be szemben az etilalkohollal egzakt mérőszámok mögé, ami megint csak indokként szolgál a jogalkotó számára külön tényállásban történő szankcionálásra.

A vezetésre egyéb okból alkalmatlan a járművezetést átvevő az a személy, aki - az ittas vagy bódult állapot kivételével - bármely más okból képtelen a jármű biztonságos vezetésére.

Visszatérve a járművezetés tiltott átengedés bűncselekményre, a járművezetésre tényleges alkalmatlanságot jelent a gyermekkorúság, a gyógyszer vagy kábítószer hatása alatti állapot, az elmeállapot miatti beszámítási képesség hiánya, a sérülés, testi fogyatékoság, a betegség, a rosszullet, feltéve, hogy az átengedő az átvevő ezen állapotairól tudomással bír. Ez a cselekmény szándékos kell, hogy legyen, vagyis hogy az elkövető a vezetést átengedő tudjon arról, hogy a vezetést átvevő személy ittas vagy bódult állapotban van. Tud erről az átengedő személy, ha maga is látta szeszital- vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer fogyasztását, például együtt, vagy előtte fogyasztotta az illető, vagy annak bárki számára felismerhető jelei, tünetei vannak. Előfordulhat azonban itt is ténybeli tévedés az ittas vagy bódult állapot, avagy elkövető olyan tény miatt, amelyről az elkövetéskor nem tudott.

Amikor a jármű ténylegesen mozgásba lendül, elindul akkor a cselekmény befejezetté válik. Az alapeset körében kell értékelni azt, ha a vezetés átengedése következtében valaki könnyű vagy súlyos

testi sértést szenved.²²

A tettes a járművet ténylegesen átengedő személy, aki az átengedett jármű felett rendelkezéssel bírhat. Ez lehet a tulajdonos, üzemeltető, gazdasági társaság tagja, vezető tisztségviselője, vagy az a járművezető, akire a járművet rábízta. De elkövető lehet az is, aki akár jogtalan használója a járműnek, vagy a járművet jogtalanul eltulajdonító személy is.

II.4. A bűncselekmény minősített esetei

A bűncselekménynek minősített esetei a maradandó fogyatékoság, a súlyos egészségromlás, vagy tömegszerencsétlenség, a halál, a kettőnél több ember halála, vagy a halálos tömegszerencsétlenség. A minősítő eredményeket az ittas vagy a vezetésre alkalmatlan járművezető cselekménye fogja megvalósítani. A minősítő eredmények tekintetében csak az elkövető gondatlansága foghat helyt.

A járművezetést átengedő elkövető gondatlansága arra vezethető vissza, hogy a járművezetést a KRESZ vonatkozó szabályainak megsértésével a járművezetésre a tényállás szerint alkalmatlan személynek adta át. Tehát az ok-okozati összefüggésnek fenn kell állnia, és az elkövető a minősített esetért akkor felel, ha a szeszese italtól befolyásolt állapot, illetve a vezetésre egyéb okból való alkalmatlanság büntetőjogilag értékelhető okozati kapcsolatban van, és az elkövetőt a súlyosabb eredményt jelentő minősítő körülmény tekintetében gondatlanság terheli.

A büntetőjogi felelősség alól csak akkor mentesülhet, ha az ittas járművezetés és annak eredménye közötti okozati összefüggés nem áll fenn, vagy ezzel kapcsolatban az elkövetőt még gondatlanság sem terheli. A járművezetés tiltott átengedésének a minősített esetei vegyes bűnösségi alakzatú, préterintencionális bűncselekmények; az elkövetési magatartás szándékos, és a (2) bekezdésben meghatározott minősített esetekben a bűnösség formája viszont kizárólag a gondatlanság lehet. A több ember halálát okozó, járművezetés tiltott átengedésének a büntetést valósítja meg az elkövető, ha a szeszese italtól befolyásolt állapotban levő olyan személynek engedi át a gépkocsi vezetését, aki a járművezetés során három gyalogos halálát okozza. Amikor az elkövető a járművezetést a szeszese

---

²² Gál Andor, Hegedűs István, Juhász Zsuzsanna, Karsai Krisztina, Mezőlaki Erik, Szomora Zsolt, Törő Sándor: Nagykommentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez

ital hatása alatt álló társának átengedi, és nem tanúsított kellő figyelmet és körültekintést, ezért nem látta előre, hogy a járművezető további közlekedési szabályszegéseket is elkövethet, és azzal összefüggésben súlyos, akár halálos balesetet is okozhat felelősség terheli. az elkövető gondatlansága (negligencia) a tőle elvárható figyelem és körültekintés elmulasztása miatt megállapítható, és a Btk. 15. §-a folytán ezért az eredményért őt büntetőjogi felelősség terheli. A súlyos eredmény tekintetében a büntetőjogi felelősség alól akkor mentesülhetne, ha pl. a súlyos balesetet elháríthatatlan műszaki hiba, a sértettek kizárólagos szabályszegő magatartása vagy a terhelt szándékos bűncselekménye idézte volna elő.²³

Mentesülés a súlyosabb eredmény tekintetében az átengedő esetén akkor állhat fenn, ha a súlyosabb eredményt elháríthatatlan műszaki hiba vagy természeti esemény okozta, vagy kizárólag a sértett vagy más személy el nem hárítható szabályszerű magatartása, vagy az ittas vagy bódult, illetve a vezetésre alkalmatlan járművezető az átengedéstől független szándékos bűncselekményével idézte elő. Ha az okozati összefüggés nem állapítható meg, az átengedő csak az alapesetért tartozik büntetőjogi felelősséggel.

A nem gépi meghajtású vízi vagy közúti jármű tiltott átengedése - az ittas vagy bódult állapotú vagy a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek - nem valósít meg sem bűncselekményt, sem szabálysértést.

A járművezetés tiltott átengedése annyi rendbeli cselekménynek minősül, ahány személy részére történik a tiltott átengedés. A bűncselekményt egyebek között ugyanis az követi el, aki közúton gépi meghajtású jármű vezetését szeszes italtól befolyásolt állapotban levő vagy a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek engedi át. A bűncselekmény megvalósulása pedig nem a járműhöz, hanem az átengedéshez, a személyhez kapcsolódik. Ezért, ha a jármű vezetését időben is elkülönülően két ittas személynek engedte át valaki, a cselekménye következképpen két rendbeli bűncselekményként kerül értékelésre.²⁴

Ha az átvevő ittas járművezető a nem gépi meghajtású közúti jármű vezetése során közúton vagy nem

---

²³ BH1998. 206.

²⁴ BH1985. 368.

közúton súlyos testi sértést vagy halált okoz, cselekménye a Btk. 236. § (2) vagy (3) bekezdése szerinti ittas járművezetés büntettének minősül, míg a tiltott átengedő közúti baleset gondatlan okozásának minősített esetéért felel (például a lovasfogat tulajdonosa a hajtást átengedi a súlyosan ittas hajtójának, aki halálos balesetet okoz.²⁵

A vízi közlekedésben a nem gépi meghajtású jármű vezetésének tiltott átengedéséért az átengedő elkövető a Btk. 233. § (3) bekezdése alapján vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése miatt vonható felelősségre.

III. Az engedély nélküli vezetés szabálysértés és a járművezetés tiltott átengedése bűncselekmény összevetése

Az engedély nélküli vezetés szabálysértés a vasúti, légi, vízi jármű vagy közúti gépjármű hatósági engedély nélküli vezetését, valamint a járművezetés tiltott átengedését szankcionálja. A járművezetés tiltott átengedése a vasúti vagy légi jármű, gépi meghajtású úszólétesítmény vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetését ittas vagy bódult állapotban lévő személynek, illetve a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek történő átengedését bünteti.

Az engedély nélküli vezetés szabálysértésnek csak az egyik lehetséges elkövetési magatartása a vasúti jármű, légi jármű, gépi meghajtású vízi jármű, úszó munkagép, illetve a közúti forgalomban gépi meghajtású jármű vezetésének átengedése.

A szabálysértés esetén az átengedés olyan személynek történik, aki vezetésre hatósági engedéllyel nem rendelkezik, míg a bűncselekmény esetén az a személy, akinek átengedi az elkövető a vezetést ittas vagy bódult állapotban van, vagy a vezetésre egyéb okból alkalmatlan. A szabálysértés tehát pusztán a vezetői engedély hiánya okán megvalósul, míg a bűncselekmény már alkalmatlanságot kíván meg, ittas vagy bódult, illetve egyéb ok miatt, és önmagában nem elegendő pusztán az, ha az érintett járművezetőnek nincs adott kategóriára érvényes vezetői engedélye.

---

²⁵ BH1985. 52.

Nyilván a jogalkotó ezzel juttatta kifejezésre, hogy mennyivel súlyosabb annak a személynek a cselekménye, aki látva a vezetési képességet hátrányosan befolyásoló szer hatását átengedi az érintett jármű vezetését, potenciális veszélynek téve ezzel ki mások életét, vagyonát.

Mindkét cselekmény különösen jelentős társadalomra veszélyességgel bír. Felelőtlenség lenne, és nem tolerálható, egyik esetben sem, hogy olyan személy vegyen részt a forgalomban, vagy közlekedésben, aki valamely oknál fogva nem felel meg az elvárható feltételeknek. Mindkét cselekmény védi a közlekedésben részvevő szabálykövető embereket, azzal, hogy kiemeli közülük azokat, akik vagy nem rendelkeznek megfelelő előképzettséggel, vagy azt elveszítették valamely oknál fogva, illetve azokkal szemben, akik vezetésre alkalmatlan állapotban közlekednek. Nyilván potenciálisan nagyobb veszélyt jelent, és súlyosabb következményeket okozhat az, ha valaki ittas, illetve bódult, vagy egyéb okból alkalmatlan állapotban kapja meg a jármű vezetésének lehetőségét, mintha csak a kellő jártasság, tudás birtokában nincs. Ezt a jogalkotó a két esetkör (szabálysértés- és bűncselekmény) szabályozásával is kifejezésre juttatta. A veszélyes üzem indokolta ezen különbségtételt. Mind a szabálysértés, mind a bűncselekmény esetében elsődleges szempont a közlekedésben résztvevők védelme. A védett jogi tárgy tehát közel azonos mindkét cselekménynél.

A szabálysértés tárgya mindkét esetben lehet veszélyes üzemnek minősülő jármű. Mind a szabálysértés, mind a bűncselekmény csak gépi meghajtású jármű vonatkozásában követhető el.

Az elkövető tekintetében is tapasztalhatunk azonosságot. A szabálysértés elkövetője az a személy, aki a jármű felett rendelkezésre jogosult tulajdonos, üzembentartó, gazdasági társaság tagja, vezető tisztségviselője, vagy az a járművezető, akire a járművet rábízták. A bűncselekmény tettese a járművet ténylegesen átengedő személy, aki az átengedett jármű felett rendelkezéssel bírhat. Ez lehet itt is a tulajdonos, üzembentartó, gazdasági társaság tagja, vezető tisztségviselője, vagy az a járművezető, akire a járművet rábízták. De a bűncselekmény tettese lehet az is, aki jogtalan használója a járműnek, vagy a járművet jogtalanul tulajdonította el.

A szabálysértési cselekmény akkor válik befejezetté, ha a megengedés folytán az átvevő személy a járművet elindítja, a vezetést ténylegesen megkezdi, és a jármű mozgásba lendült. Ugyanez mondható el a bűncselekményről is. Ha valaki ittas személynek pusztán csak azt engedi meg, hogy

beüljön a volán mögé, de a jármű nem kerül mozgásba, nem valósítja meg egyik cselekményt sem.

Mindkét cselekménynél indokolt lehet a járművezetéstől eltiltás alkalmazása, mert mind a szabálysértés, mind a bűncselekmény tárgyi súlya tárgyi súlya, az egyéni és az általános megelőzés, valamint a közlekedés, a forgalom biztonságának megóvása ezt indokoltá teszi.

A járművezetéstől eltiltás a közlekedési szabálysértések korábban is gyakran alkalmazott szankciója. A járművezetéstől eltiltás vonatkozhat járműkategóriára, illetve járműfajtára is vonatkozhat, azaz a hatóság e szankció alkalmazásakor differenciálhat.

A differenciálás indokolt azoknál a hivatásos gépkocsivezetőknél, akik a szolgálatukat kifogástalanul látják el, és pihenőidejükben saját - más kategóriába tartozó - járművekkel követnek el közlekedési bűncselekményt, szabálysértést.

A járművezetéstől eltiltás kiszabására csak olyan jármű esetében kerülhet sor, amelynek vezetéséhez hatósági engedély szükséges, kerékpár „vezetésétől” nem tiltható el az elkövető. A járművezetéstől eltiltás olyan személyekkel szemben is alkalmazható, akik még nem rendelkeznek az adott járműhöz előírt vezetési jogosultsággal. Ilyenkor az eltiltás tartama alatt azt nem is szerezhetik meg.

A Szabs. tv. a járművezetéstől eltiltást elsősorban lehetőségként szabályozza, de vannak kötelező esetek is. Ilyen az az esetkör, ami a tehergépjárművek vezetőire vonatkozik, hiszen ezen járművekkel jelentős fennakadások képezhetők a közlekedésben.

A Szabs. tv. kötelező alkalmazását rendeli el a különös visszaesők vonatkozásában. A Szabs. tv. 23. § (3) előírja, hogy akit engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével elkövetett szabálysértés miatt hat hónapon belül legalább két ízben jogerősen felelősségre vontak, az újabb közlekedési szabálysértés miatti eljárásban a szabálysértési hatóságnak járművezetéstől eltiltást is alkalmazni kell.

Szabálysértés esetén a járművezetéstől eltiltás tartama 1 hónaptól 1 évig terjedhet.

A járművezetéstől eltiltás, mint jogfosztó, jogkorlátozó büntetés önállóan, illetve más büntetéssel együtt is alkalmazható szankciónem a Btk-ban. A járművezetéstől eltiltásnak két bírói mérlegelésen alapuló, illetve egy kötelezően elrendelendő esetköre van.

Járművezetési szabálynak kell tekinteni minden olyan közlekedési szabályt, amely a járművezető részére tevékenységével összefüggésben kötelezettségeket, illetve tilalmakat ír elő. Így az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megsértése megállapítható többek között segítségnyújtás elmulasztása, cserbenhagyás, járművezetés tiltott átengedése esetén is. Indokolt lehet az eltiltás kiszabása, ha az elkövetés körülményeiből vagy az elkövető személyiségéből arra lehet következtetni, hogy a közúti forgalomban való részvétele a közlekedés biztonságát, illetve mások életét, testi épségét veszélyeztethetné.²⁶

Az előbbi kollégiumi vélemény alapján például indokolt lehet az eltiltás kiszabása, ha az elkövetés körülményeiből (például szándékos veszélyeztetés, a szabályok durva megszegése) vagy az elkövető személyiségéből (például közlekedési bűncselekmény miatti korábbi elítélés, közlekedési szabálysértés miatti többszöri felelősségre vonás) arra lehet következtetni, hogy a közúti forgalomban való részvétele a közlekedés biztonságát, illetve mások életét, testi épségét veszélyeztethetné. A közlekedési bűncselekmények gondatlan alakzatai sem zárhatók ki az eltiltás alkalmazhatósági köréből, ha a biztonságos járművezetést az elkövető vezetési tapasztalatlansága jelentősen korlátozza.²⁷

Bírói mérlegelés körébe tartozó esetkör az ún. mozgó bűnözést hivatott megakadályozni, melynek lényege, hogy a gépjárművel bűncselekmények sorozatát követik el az ország különböző területein.²⁸

A bíróság eltilthatja az elkövetőt valamennyi engedélyhez kötött jármű vezetésétől, de az eltiltás vonatkozhat meghatározott fajtájú, illetve kategóriájú járműre is. A korlátozás tehát kiterjedhet egyes közlekedési ágakra, valamint azokon belül egyes jármű-kategóriákra és járműfajtákra. A megkülönböztetés alapja, hogy az elkövető valamennyi, vagy csak bizonyos járművek vezetésével

---

²⁶ 38/2007. BK vélemény

²⁷38/2007. BK vélemény

²⁸ BH1983. 342

kapcsolatban jelent-e veszélyt a közlekedés biztonságára.²⁹

Mind szabálysértés mind bűncselekmény kapcsán kerül sor a járművezetéstől eltiltásra az utánpézés kötelező annak, akit a bíróság vagy a szabálysértési hatóság közlekedési szabálysértés miatt legalább 6 hónapra, illetve akit a bíróság közlekedési bűncselekmény elkövetése miatt a járművezetéstől eltiltott, továbbá akinek vezetői engedélyét a közúti közlekedési előéleti pontrendszer alapján az eljáró hatóság visszavonta. A vezetői engedély csak abban az esetben adható vissza, ha az érintett személy igazolja, hogy az utánpézésen részt vett.³⁰

Az utánpézésen nem kell részt vennie a járművezetőnek, ha az eltiltás csak járműkategóriára vagy járműfajta terjed ki, és az a vezetői engedély visszavonásával nem jár; a vezetői engedélyt az eljáró hatóság kizárólag, a közúti közlekedési előéleti pontrendszerről szóló 2000. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletben a közigazgatási bírsággal sújtandó jogsértéshez tartozó 9 pont megállapítására alapozottan vonta vissza. A szabálysértések elkövetése esetén a hatt hónapot elérő vagy azt meghaladó eltiltás esetén az utánpézésen akkor nem kell részt vennie a járművezetőnek, ha az eltiltás csak járműkategóriára vagy járműfajta terjed ki, és az a vezetői engedély visszavonásával nem jár.³¹

Tartamát tekintve azonban a járművezetéstől eltiltás bűncselekmény elkövetése esetén lehet végleges hatályú vagy határozott ideig tartó. Végleges hatállyal az tiltható el, aki a járművezetésre például életkoránál, egészségi állapotánál fogva alkalmatlan, avagy a biztonságos vezetésre vezetési képességének hiánya miatt képtelen. Az alkalmatlanság jelenthet fizikai és pszichikai alkalmatlanságot is.

Amíg szabálysértés elkövetése esetén a járművezetéstől eltiltás időtartama maximum egy év lehet, addig a bűncselekmény elkövetése esetén határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy hónap, leghosszabb tartama pedig tíz év. A mérték megállapításánál jelentősége lehet a

---

²⁹Gál Andor, Hegedűs István, Juhász Zsuzsanna, Karsai Krisztina, Mezőlaki Erik, Szomora Zsolt, Törő Sándor: Nagykomentár a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez

³⁰ 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről 18.§ (4) - (5) bekezdés

³¹ 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről 18.§ (6) bekezdés

bűncselekmény jellegének, tárgyi súlyának, az elkövető közlekedési előéletének és a bűnösség fokának is.³²

IV. Összegzés

A közlekedésben résztvevők biztonsága társadalmi érdek. Ki kell szűrni azokat a személyeket, akik az alapvető elvárásokat semmibe véve, cselekményükkel veszélyeztetik mások életét, testi épségét, vagyonát. Tudomásul kell venni, hogy az, aki pusztán el tud vezetni egy gépi meghajtású járművet, még nem lehet résztvevője a közlekedésnek. Mások időt, pénzt, és energiát nem kímélve szereznek ismereteket, gyakorlatot, hogy részt vehessenek a közlekedésben. Az a személy, aki ezt felelőtlen módon bármilyen okból azért teszi mert érvényes vezetői engedély hiányában is úgy érzi, hogy biztonságosan képes részt venni a közlekedésben, azokat ki kell szűrni a járműforgalomból. Ugyanígy azokat is, akik az elvárható gondosságot nem tanúsítva engedik át, engedéllyel nem rendelkező vagy olyan személynek a jármű vezetését, aki ittas vagy bódult, vagy egyéb okból alkalmatlan állapotban van a járművezetésre. A cselekmény súlyával, annak társadalomra veszélyességével, illetve bűncselekmény esetén az okozott következményekkel arányban álló, joghátránnyal kell sújtani, hogy annak visszatartó ereje legyen, és megakadályozza ártatlan emberéletek veszélyeztetését, és elősegítse a jogkövető magatartás tanúsítását. A szabálysértést mit jogsértést sokan bagatellnek tekintik, azonban a kiemelt társadalomra való veszélyességére való tekintettel 2021. május 14-től szigorú változások léptek életbe. A Szabs. tv. 176. §-a helyébe beiktatta az engedély nélküli vezetést, amely bár a tényálláson nem módosított, a rá vonatkozó szankciók egyértelműen jelzik, hogy e jogsértésről is egyre szigorúbban vélekedik mindenki. Ezt tükrözi az a tény is, hogy az ilyen típusú szabálysértéseknél tetten érés esetén lehetőséget biztosított a jogalkotó elzárás kiszabására, és 72 órán belül gyorsított szabálysértési tárgyalás megtartására is. Ha vezetést átengedő személy pedig meggyőződik arról, hogy a vezetést átvevő személy szeszes ital vagy más bódultságot okozó hatása alá került, kötelessége, hogy a tőle elvárható módon megakadályozza a jármű további vezetését. Ha ezt elmulasztja, ezzel a hallgatólagos beleegyezésével súlyos bűncselekményt valósít meg.

---

³²38/2007. BK vélemény

Felhasznált jogszabályok jegyzéke

- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről
- 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről
- Cserép Attila, Fábián Adrián, Rózsás Eszter: Nagykomentár a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényhez
- A légitársaságokról szóló 1995. évi XCVII. törvény
- A vízitársaságokról szóló 2000. évi XLII. törvény
- 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól
- A légitársaságokról szóló 1995. évi XCVII. törvény
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet
- 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról
- 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről
- Gál Andor, Hegedűs István, Juhász Zsuzsanna, Karsai Krisztina, Mezőlaki Erik, Szomora Zsolt, Törő Sándor: Nagykomentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez
- 3/2013. (VII. 8.) BK vélemény
- 38/2007. BK vélemény
- BH1996. 199.
- EBH.2018. B17.
- BH.1998. 206.
- BH.1985. 368.
- BH.1985. 52.
- BH.1983. 342.